

12 de desembre a les 19h
als Cinemes Girona

JOVES
PROGRAMADORS
MOVING CINEMA

CINEMES
GIRONA

EL CIELO GIRA de Mercedes Álvarez

Títol original: El cielo gira

Direcció: Mercedes Álvarez

Guió: Mercedes Álvarez i Arturo Redín

Ajudant de direcció: Abel García Roure

Fotografia: Alberto Rodríguez

Muntatge: Sol López, Guadalupe Pérez, Julia Juárez

So: Aurelio Martínez, Amanda Villavieja

Repartiment: Pello Azqueta, Cirilo Fernández, José Fernández, Josefa García, Silvano García i Antonino Martínez

Any: 2004

Durada: 105 min

Aldeaseñor és el poble on va néixer la cineasta. El 2003, quan es roda la pel·lícula, queden catorze habitants que conviuen amb capes d'altres temps. La mateixa terra on els operaris instal·len gegants molins de vent conté les traces de dinosaures, guerres, estrelles, castells, segles de transhumància, runes, històries petites i grans, memòries individuals i col·lectives.

Joves Programadors Moving Cinema som un grup de vint joves d'entre 17 i 23 anys que ens reunim setmanalment per visionar films i dialogar sobre ells. Venim d'àmbits diversos i compartim la passió pel cinema. A les nostres trobades coneixem cineastes i noves pel·lícules, aprenem sobre el món de la programació i tenim l'oportunitat de conèixer de primera mà els films i els seus processos de creació.

Una vegada al mes programem i presentem una sessió especial als Cinemes Girona.

El grup està integrat per Hug Banqué, Clara Campos, Eva Chun Carbonell, Helena Catalán, Lúa Minghan, Gina Fontané, Martina Ize, Abril Moreno, Ashling Ocampo, Ainhoa Oliveira, Armand Perelló, Ginesta Puigarnau, Arnau Rodríguez, Cristian Santos, Martí Salvía, Lea Sanahuja, Martina Tulián, Pau Vega, Adriana Villayandre i Adriana Yter.

La proposta es desenvolupa en el marc del projecte europeu Moving Cinema, liderat per l'Associació A Bao A Qu.

instagram: @joves_programadors @moving_cinema
twitter: @abaoaqu_ @Moving_Cinema

12 de desembre a les 19h
als Cinemes Girona

JOVES
PROGRAMADORS
MOVING CINEMA

CINEMES
GIRONA

Propera sessió
Joves Programadors
als Cinemes Girona
29 de gener!

El mes de setembre vam veure *El cielo gira* i vam tenir l'oportunitat de conversar amb la Mercedes Álvarez. La conversa va ser molt rica i la cineasta va compartir amb nosaltres moltes reflexions sobre la seva concepció del cinema i el seu procés de creació.

Recollim aquí algunes d'aquestes reflexions, que ens van ressonar especialment.

REFLEXIONS DE MERCEDES ÁLVAREZ

A l'hora de filmar, és important tenir una actitud oberta a allò que passa i ser conscient de l'entorn on s'està filmant. Això vol dir que el guió no és l'única base, sinó que el rodatge i el muntatge també són guió. Això fa que fins que no s'acaba la pel·lícula sempre hi hagi replantejaments. Al llibre *Filmar para ver*, Jean-Louis Comolli diu que quan poses la càmera saps que allò que passi serà únic i no es reproduirà mai de la mateixa manera com s'ha filmat.

Al meu poble, Aldeaseñor, les coses hi passen lentament, la càmera ha d'esperar, de la mateixa manera que un pintor quan observa el paisatge. És per això que vaig decidir filmar en pla fix i esperar que les coses passessin. A mesura que filmàvem, anàvem descobrint coses que no estaven previstes, com ara la instal·lació dels molins, que no ens esperàvem.

I clarament vaig veure que ho havíem de filmar, que allò només passaria una vegada i que era significatiu per com estava transformant el paisatge del poble.

El visionat d'*Els espigoladors* i *l'espigoladora* va canviar per complet la meua manera de fer cinema. Veient com Varda filmava càmera en mà, amb càmeres digitals petites, era molt clar com aquesta decisió tècnica li permetia acostar-se amb més proximitat a les persones retratades. Va ser gràcies a aquest visionat que vaig decidir que l'important no era la tècnica, sinó poder conèixer alguna cosa de les persones retratades, apropar-m'hi des de la intimitat.

Durant el rodatge, el més important era estar present, saber escoltar. D'aquesta manera descobríem que algú tenia un telescopi, que dos veïns tenien el costum d'anar a mirar la lluna... Les idees de guió sorgien d'aquestes trobades.

La complicitat amb els veïns, que conviuen entre el principi i el final de la història, fa que les coses sorgeixin, s'obrin. Aprendre de l'experiència directa amb les persones és el més valuós. Quan parles amb persones que tenen tan present aquesta memòria, es fa molt viva. Reconèixer aquests espais en els quals perdurar també t'ensenya molt a resistir.

Conversa amb Mercedes Álvarez, setembre de 2024

El que anomenem l'Espanya buidada està ple de memòria, de cultura, de possibilitats econòmiques, d'història... Desgraciadament, la meitat del país s'ha descartografiat, s'ha convertit en un espai en blanc. Hem perdut toponímia, hem oblidat els noms dels llocs, que estan plens d'història i memòria, i fins i tot el seu sentit.

Al cinema és fonamental aprendre a buscar la mirada de les persones i sobretot que siguin aquestes persones les que t'ensenyen a mirar. Crec que el cinema ha de mirar, viure i després explicar.

Entrevista de Rosa M. Ruiz, *La cultura urbanita se ha apropiado de aquello que llaman la España vaciada*, El diario montañés, novembre de 2024

SOBRE LA PEL·LÍCULA, S'HA DIT...

En la seva nuesa, en la seva humilitat, en la seva fragilitat, la pel·lícula de Mercedes Álvarez conté, des d'un punt de vista narratiu, una complexa ambició: l'intent de reunir, en un mateix pla, el flux de la consciència individual i la crònica dels últims habitants d'un poble condemnat a l'extinció. Es tracta, essencialment, d'un retorn a l'origen després d'una llarga absència, el paisatge del naixement cristal·litzat en la imatge d'un turó, que la narradora pren amb el desig de recuperar de la boira del temps, no un rastre essencial de la identitat sinó el primer batec de la sang -ella tenia tres anys quan va emigrar del lloc- una experiència anterior no només a la història sinó també a la memòria personal.

Victor Erice, *Cómo muere un olmo*, La Vanguardia, maig de 2005

Properes sessions mensuals: 29 de gener, 26 de febrer i 26 de març